

A woman in a red dress is captured in a dynamic, low-angle shot, appearing to dance or move on a tiled floor. The image is heavily blurred, creating a sense of motion and energy. The lighting is warm and golden, highlighting the woman's form against the background. The floor consists of large, light-colored tiles with a subtle pattern.

*Punaisen
muistikirjan
nainen*

ANTOINE LAURAIN

WSOY

Antoine Laurain

PUNAISEN
MUISTIKIRJAN
NAINEN

SUOMENTANUT LOTTA TOIVANEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ranskankielinen alkuteos

LA FEMME AU CARNET ROUGE

© Flammarion, Paris, 2014

SUOMENKIELINEN LAITOS © LOTTA TOIVANEN JA WSOY 2015

ISBN 978-951-0-40876-6

PAINETTU EU:SSA

*Tuskin voi mikään muu kuin hengen behku
auttaa meitä elämän keskinkertaisuudessa.*

ALAIN FOURNIER

Taksi oli jättänyt hänet bulevardin kulmaan. Kotiin oli matkaa vain viisikymmentä metriä. Katua valaisivat lyhtypylväät, jotka värjäisivät julkisivut kellanpunaisiksi, mutta silti hän oli varuillaan kuten aina keskellä yötä. Hän kääntyi mutta ei nähnyt ketään. Vastapäisen kolmen tähden hotellin valoa tulvehti jalkakäytävälle sen sisäänkäyntiä reunustavien kahden ruukkupensaan välistä. Hän seisahtui ulko-ovella ja avasi käsilaukun keskimmäisen vetoketjun etsiäkseen avainnippunsa, jossa turva-avain oli, ja sen jälkeen kaikki kävi hetkessä. Olkahihnaan tarttui käsi, joka ilmestyi tyhjästä ja kuului verryttelytakkiselle, ruskeatukkaiselle miehelle. Silmänräpäyksessä pelko lävisti verisuonet, syöksähti kohti sydäntä ja räjähti siellä jäiseksi sateeksi. Vaistomaisesti hän takertui laukkuunsa, mutta mies kiskoi, painoi kämmenen hänen kasvoilleen ja töytäisi hänen päänsä vasten oven mustaa metallireunaa. Töytäisy sai hänet horjahtamaan, kadulla näytti välähtelevän pienhiukkasia kuin ilmassa pörrääviä tulikärpäsiä, hänen rintakehänsä vavahti ja ote laukusta kirposi.

Hihna lensi kaaressa, mies väläytti hymyn ja pakeni paikalta. Hän nojasi oveen ja katseli pimeään katoavaa hahmoa. Happea virtasi nyt tasaisesti keuhkoihin, kurkkua poltteli ja suuta kuivasi – vesipullo oli ollut käsilaukussa. Hän kurkotti kohti sähkölukon näppäimiä, työnsi hartiallaan oven varovasti auki ja pujahti sisälle.

Rautakehyksinen lasiovi muodosti turvallisen muurin hänen ja maailman välille. Hitaasti hän istuutui eteisaulan marmoriaskelmalle ja ummisti silmänsä. Odotti, että aivot suostuisivat rauhoittumaan ja toimimaan taas normaalisti. Niin kuin lentojen turvaohjeet vähitellen pyyhkiytyvät pois mielestä, niin katosivat nyt yksitellen varoitussignaalit: Kimppuuni hyökätään. Minä kuolen. Laukkuni varastettiin. En loukkaantunut – olen elossa. Hän katsahti postiluukkuihin, luki oman nimensä ja kerroksen: 6. krs vasen. Hänellä ei ollut avaimia, kello oli liki kaksi aamuyöllä, kuudennen kerroksen vasemmanpuoleista ovea ei niin vain avataisi. Tuo perin konkreettinen asia hahmottui hänen mielessään: en pääse kotiin ja käsilaukkuni on varastettu. Laukku on mennyttä, en enää koskaan näe sitä. Osa häntä oli juuri kadonnut mitä rajuimmalla tavalla. Hän katseli ympärilleen, ikään kuin laukku voisi ilmestyä jostain ja peruuttaa äskeisen kohtauksen. Mutta ei, laukku ei enää ollut. Se oli kaukana kadulla, irti riuhtaistuna, liiti juoksevan miehen kädessä, ja tämä avaisi sen ja löytäisi hänen avaimensa, henkilökorttinsa, muistonsa. Koko hänen elämänsä. Hän tunsi, miten silmiin kihosi kirveleviä kyyneliä. Sitkeässä käsien

tärinässä oli sekaisin pelkoa, epätoivoa ja suuttumusta, ja sitten niskakipu yhtäkkiä äityi. Hän tunnusteli niskaansa, siinä oli verta, ja tietysti nenäliinapaketti oli käsilaukussa.

Kello oli 01.58 aamulla: naapurien ovikelloa ei sopinut soittaa. Ei edes sen kiltin kaverin, jonka nimeä hän ei muistanut, sen joka oli hiljattain muuttanut kolmannen kerrokseen ja työskenteli sarjakuva-alalla. Hotelli tuntui ainoalta ratkaisulta. Eteisaulan ajastettu valo sammui, ja hän haparoi katkaisinta. Kun valo syytyi, häntä huimasi ja hän otti tukea seinästä. Piti selvitä järkytyksestä, pyytää saada nukkua hotellissa, selittää että hän asui vastapäätä ja maksaisi huomenna. Toivottavasti yövahti olisi suopea, sillä muutakaan vaihtoehtoa hän ei keksinyt. Hän avasi raskaan ulko-oven ja täräsi kauttaaltaan. Tärinä ei johtunut yön kylmyydestä vaan epämääräisestä pelosta, ikään kuin rakennukset olisivat imeneet itseensä jotakin äskeisestä tilanteesta ja sama mies voisi kuin ihmeen kautta pulpahtaa esiin niiden seinästä. Laure katseli ympärilleen. Katu oli tyhjä. Mies ei taatusti tulisi takaisin, mutta ei pelkojaan aina hallitse, eikä kahdelta aamuyöstä ole helppoa tehdä eroa järjenvastaisen ja mahdollisen välillä. Laure ylitti kadun ja asteli kohti hotellia. Vaisto-

maisesti hän puristi käsilaukkua itseään vasten mutta tapasi vain tyhjää lantion ja kyynärvarren välissä. Hän astui ovikatoksen valoon, jolloin ovi liukui auki. Tiskin takana istuva harmaatukkainen mies kohotti päätään ja katsoi häneen.

Ukko oli suostunut pyyntöön. Tosin vastahakoisesti, mutta kun Laure oli availlut ranneketta jättääkseen kultakellonsa pantiksi, tämä oli nostanut kätensä myöntymisen merkiksi. Neuvoton nuori nainen puhui varmasti totta, hän näytti luotettavalta, hotelliyön maksaminen seuraavana päivänä sai todennäköisyystaulukossa vähintään pistemäärän 9–10. Laure oli antanut nimensä ja osoitteensa. Hotellin vastaanotossa oli ratkottu visaisempiakin maksuongelmia kuin vastaapäätä viisitoista vuotta asuneen yksinäisen naisen yksi yksittäinen hotelliyö. Hän olisi tietysti voinut soittaa ystäville, joiden luona oli viettänyt iltaa, mutta heidän numeronsa oli ollut matkapuhelimessa. Näin matkapuhelinten ja niiden muistioiden aikakaudella Laure muisti vain oman ja työpaikkansa numeron. Vastaanottovirkailijan ehdottama soitto ovenavauspalveluun ei sekään olisi onnistunut. Laure oli käyttänyt sekki-vihkonsa loppuun ja lykännyt uuden tilaamista, se olisi pankissa vasta seuraavalla viikolla. Lompakossa oli ollut Visa-kortti ja neljäkymmentä euroa käteistä, muuta maksuvälinettä hänellä ei ollut. Oli ihmeellistä, miten monet tunti sitten vähäpätöisen oloiset pikkuasiat tuntuivat tällaisessa tilanteessa yhtäkkiä liittoutuvan itseä vastaan. Laure seurasi virkailijaa hissiin, käytävään ja sitten kohti huonetta 52 joka oli kadun puolella. Mies

sytytti huoneeseen valot, näytti pikaisesti kylpyhuoneen ja WC:n ja antoi hänelle avaimen. Laure kiitti ja lupasi vielä kerran tulla huomenna heti kun pääsisi. Yövahti hymyili suopeasti, rahtusen tympääntyneesti kuullessaan lupauksen jo viidettä kertaa: Minä uskon teitä kyllä, hyvää yötä.

Laure meni ikkunaan ja raotti verhoa; ikkuna oli hänen oman kerroksensa tasalla. Hän oli jättänyt olohuoneen jalkalampun palamaan ja pannut raolleen olevan ikkunan viereen tuolin, jotta Belfegor voisi katsella ulos. Oli merkillistä nähdä oma kotinsa täältä. Tuntoi siltä kuin hän kohta saattaisi nähdä itsensä kävelemässä omassa olohuoneessaan. Hän avasi ikkunan. Belfegor, hän kuiskasi... Belfegor... ja naksutti kielitään niin kuin kaikki kissanomistajat. Hetken kuluttua musta hahmo hypähti tuolille ja keltaiset silmät tuijottivat häntä ällistyneinä. Miten ihmeessä emäntä saattoi olla vastapäisessä talossa eikä kotona? Niinpä, täällä ollaan... sanoi Laure ja kohautti harteitaan. Hän vilkutti kissalle ja päätti käydä nukkumaan. Kylpyhuoneesta hän löysi nenäliinoja, kostutti yhden ja pyyhki päässä olevaa haavaa. Kun hän kumartui, häntä huimasi jälleen. Onneksi verenvuoto oli tyrehtynyt. Hän otti froteepyyhkeen, levitti sen tyynylle ja riisuutui. Makuulle päästyään hän ei voinut olla kertaamatta varkautta mielessään. Pienen hetken kestänyt tilanne venyi nyt kuin hidastettu elokuvakohta. Se oli elokuvien esteettisiä hidastuksia juohevampi, pidempi. Niin kuin ne tiededokumenttien hidastukset, joissa näytetään mallinukeilla testiolosuhteissa toteutettuja

autokolareita. Niissä näkyvät auton sisätilat, tuulilasi joka jäätyneen vesilätäkön lailla risahtaa rikki, mallinukkiin päät jotka nytkähtävät hitaasti eteenpäin, turvatyyny jota paisuvat purkkapallon tavoin ja pelti joka rypistyy hienovaraisesti, kuin lempeän lämmön vaikutuksesta.

Laurent oli luopunut ajatuksesta ajaa partansa kylpyhuoneen peilin edessä. Sähkökone, jonka surina yleensä säesti hänen heräämisiään, oli ensin käynnistynyt mutta päästänyt sitten kuolinkorahduksen, sammunut ja tehnyt tilaa hiljaisuudelle. Vaikka Laurent oli painellut käynnistysnappia, koputellut teräosaa, irrottanut pistokkeen ja työntänyt sen takaisin, kolmella pyörivällä terällä varustettu Braun 860 oli entinen. Laurentia harmitti mutta hän ei tohtinut heittää konetta pois, ei ainakaan heti. Hurskaasti hän pani sen Kreikasta kaksi vuotta sitten tuomaansa vihkivesimaljaan. Laatikossa lojuvasta Gillettepartaterästä ei liioin olisi mitään iloa, häntä nimitäin odotti toinenkin yllätys: kun hän käänsi kylpyammeen vesihanaa, kuului vain ivallinen tussahdus. Ei vettä. Talon vedenkatkaisusta oli jo viikon ajan ollut ilmoitus eteisaulassa, mutta Laurent oli unohtanut sen. Hän katseli itseään peilistä. Näki sänki-leukaisen miehen, jonka hiukset olivat erityisen pöröiset pää tyynyssä vietetyn yön jäljiltä. Keittimessä

oli juuri sen verran vettä, että siitä sai kupillisen kahvia. Tultuaan ulos kadulle hän vilkaisi liikkeensä metallikaihtimia. Vähän myöhemmin hän avaisi ne kääntämällä avainta sähköisessä lukossa, nyökkäisi naapurilleen Jean Martelille (Mennyt aika, antiikkia – kirpputori – ostetaan – myydään), joka istuisi Jean Bartin terassilla edessään kermakahvi. Hän heilauttaisi kättään pesulan naiselle (Valkea kyyhky – laatu-pesua), joka vilkuttaisi ikkunalasin takaa; sen jälkeen, sitten kun kaihtimet jo olisivat ylhäällä, hän loisi tavanomaisen silmäyksensä omaan näyteikkunaan, jossa Syksyn uutuuDET, Taidekirjat ja Myyntihetit komeilivat vieressään Kirjakauppiaan vinkit ja Ehdottomasti luettavat. Tasan kello 10.30 saapuisi Maryse, sitten Damien. Joukkue olisi koossa, päivä pyörähtäisi käyntiin, he availisivat pahvilaatikoita ja vastailisivat kaikenkarvaisiin kysymyksiin: ”Etsin muuatta kirjaa, en kylläkään tiedä sen nimeä, kirjoittajaa enkä kustantajaa, mutta tapahtumat sijoittuvat toisen maailmansodan aikaan”. Antaisivat suosituksia: ”Rouva Berthier, tämä romaani on teitä varten, etsitte hiljattain jotakin kevyttä ja viihteellistä, uskokaa pois, tähän kirjailijaan teidän pitää ehdottomasti tutustua”. Tekisivät tilauksia: ”Päivää, soitan *Punaisesta vihkosta*, tarvitsisin kolme kappaletta Molièren *Dom Juania*, sitä lukion Biblio-pokkarisarjaa. Ja ilmoittaisivat palautuksista: ”Päivää, soitan *Punaisesta vihkosta*, minun on pakko palauttaa nämä neljä kappaletta *Kesäsurumieltä*, ne eivät mene kaupaksi, ja telineisiin pitää raivata tilaa.” He sopisivat kirjailijavie-

railuja: ”Päivää, täällä Laurent Letellier Punaisesta vihkosta, olisiko mahdollista saada teidän kirjailijanne tänne signeeraustilaisuuteen?”

Mitä esineet kertovat omistajastaan? Löytyykö sielunkumppani salapoliisintyöllä?

Kirjakauppias Laurent Letellier löytää kauniin käsilaukun hylättynä roskasäiliön kannelta. Henkilöllisyyspaperit ovat tiessään, mutta laukun muu sisältö – mm. punainen muistikirja, Modianon romaani, hajuvesipullo, hieroglyfivaimenperä, muutama valokuva, kolme pikkukiveä ja nopat – piirtää kuvan naisesta, joka vaikuttaa Laurentista kiehtovalta, rakastettavalta, jopa tutulta. Esineet johtolankoinaan Laurent ryhtyy jäljittämään laukun omistajaa. Vähitellen salapoliisileikki muuttuu romanttiseksi arrehahdiksi, joka mullistaa niin etsijän kuin etsityn elämän.

”Luettuani tämän kirjan kumosin oman käsilaukkuni sisällön pöydälle ja mietin, olisiko Laurent löytänyt minut.”

– kirjailija *Lorraine Fouchet*

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789510 408766

84.2

ISBN 978-951-0-40876-6

WSOY